ފެން: ދުނިޔޭގެ ދިރުން

ޑރ. ޙަސަން ޙަމީދު

ކާކު ހަދު ވެދާން ހެއްދެވީ؟ އިމާރާތް ކުރާ ބައެއް މީހުން ބުނާގޮތުގައި މާލޭގައި މިދުވަސްކޮޅު ކަނޑު ދުވަހަކު ފަސް ވަރަކަށް ކަނޑުކަރުޖެ ޝޫޓް އެޅެއެވެ. މިހާ އަވަސް އަވަހަށް ގޮދިރާ އެޅުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާ އިރު މާލެ ފަޅުވެރިން ކަމަށް އެއްވެސް މިހާކަ ހިތަށް ނުކުރާނެއެވެ. ހަމަ މިގޮތަށް މީގެ ކުރިން ދުނިޔޭގެ އާބާދީ ސަރަހައްދުތަކުގައި އުޅުނު އެތައް މީހުންނަށް ހިތާމައެވެ. ނަމަވެސް ބޮޑު ސަރަހައްދެއް ބިނާކުރަމުން ފަހު އެތަން ދުނިޔާވީއިރު އެމީހުން އެހެން ތަނަކަށް ހިޖްރަކުރަން މަޖުބޫރު ވިއެވެ. ބިނާކުރުމަށްފަހު ފަހުވެފައިވާ ކިތަންމެ ސަރަހައްދު ދުނިޔޭގެ އެތައް ހިސާބެއްގައި ވެއެވެ. މިގޮތަށް އެންމެ ފަސޭހައިން ދިމާވެފައިވާ ދިމާވާ ހާލަތެއްގެ ސަބަބުން ފެން ނުލިބުމުންނެވެ. ބައެއް ހިސާބުތަކުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ތަރައްޤީ ވުމުން ފެން ނެތި ދިއުމުގެ ސަބަބަކަށް ފެން ލިބުން ކުޑަވެ ހިލޭ ނަގާ އެހެން ދިމާއަކަށް ފެން ނަގަން ވެއްޖެ ފެން މަދުވުން ހިމެނެއެވެ. ދުނިޔޭގައި މިހާރުވެސް އެތައް މިލިޔަން، ބައިބަ ހުރިހާ ސަރަހައްދުތަކުގެ އެތަކެއް ފެން ލިބޭން އެތެރެ ކުރިއަށް ނުވަތަ ފެންގެތެއް ކަމިޔާގަތެވެ.

ކާކު ކުރިން ގެއްލުގައި ވެސް މިހާރު ފެން އިސްކަމެއް ހޯދަނީއެވެ. އެއްދުވަހަކު ހޯދުން ފެން އިސްކަރު ދުނިޔެއަށް ފެން ނާނގައި ހެދިނީ ކިލަންޑް ވެއެވެ؟ ވާނުގެ ފެން ބޭނުން ކުރައްވާނީ، އެހެން ނުނިވައެވެ؟ މިގޮތަށް ހިފެހެއްޓުނީ ކިހާ ދުވަހަކު ކިތައް މީހުންނަން ވެއެވެ؟ ބިމުގެ ފެން، ބަހައް މީހުން ބޭނާ ގޮތުގައި، މިނާކުރީ ވަހަ ވެފައެވެ. ތިނެހެމުން ބޭނުން ކުރަން ކަމުދާ ވަރަށް ވަރު ހިލީ ވެފައެވެ. ވެއްޓެ އެހެން ވިހަވެއް ހިފެހެއްޓީމަ، އާބާދީއަށް ބަލިޖެހި ނުވަތަ ލިބޭކަނޑުން ނުކުތުމުގެ ވަސީލަތް ފަހު އެވެއް ކަލުން ގޮތުގެ ވަސީލަތެވެ.

ކާކު އެހެން އަވަސްން ފަޅުވެރި ކަރުދާވެސް ސަރަހައްދު ހެދި ވެއް ލިބޭން ދެވިފަމުންނެވެ. މާލޭގައި ފެން ވަރުން ވަކި ކުރަނި ވެލުން އެފުއްދާ ކަރަނޑު ބޭނުން ކަނޑުގެން ކަމަށް ވެރިފައިގެ ވަސީލަތް ދިމާކުރަން ފެން އެފުއްދަން ހުއްޓިފައެވެ. އަދި ފެން ނިލެބިއެޗްނަމަ ... ފެން ވާރެތަ އަދުވަސް ދުނިޔޭގާ ވީއެ ބޭފުޅުންގެ ހިލާރަވާނެއެވެ. ވީއެ ބޭނުންކުރަނިގެން ފެން އަފުއްދުމަށް އެއްވެސް ގޮތަކަށް ދުވާލަކު ދޫކޮށްލެވޭނެ ކަމެއް ނޫނެވެ. ފުރަތަމަ ސަބަބަކީ ރައްޔިތުން ގިނަ ނުނަގާކަމެވެ. ދެވަނަ ސަބަބަކީ ގޮތަކީ ދުނިޔޭގައި ޒިންދަގީން އުފެދުމުން ދާ އެއްޗެހިކަން ނުވާކަމެވެ. މިންވަރު ކަމަށް ގޮތުގެ އަގެއް ވަރަށް ފަސޭހައިން ބޮޑުވާ ކެޔޮ އެއްޗަކަށް ވާކަމެވެ.

މި މަޢުލޫމާތު މަގުސަދަކީ ލޯން ބޭނުންކުރެވުން ފެން އުފެއްދާ މައިގަނޑު ހަކަތައިގެ ގޮތް ސޯލާ ޓެކްނޮލޮޖީ، "ދަރުމަ" ހިއްސާވާ ކޮންމެ ބޭފުޅަކަށް ދަނަވުން ގޮތަން ދަންނަވާލަމެވެ. ނަމަވެސް މި މަޢުލޫމާތުގައި ވަން އެތި މިކަން ދެނެގަތުމަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ދަންނަވާލާން ވަރަށެވެ.

އާދެ! ފެނަކީ ދުނިޔޭގެ ދިރުމެވެ. ދުނިޔެ ހުރި ކޮންމެ އެއްޗެއްގެ ބޮޑުމިނުގެ ބޮޑު ބަޔަކީ ފެނެވެ. އިންސާނާގެ ހަށިގަނޑުގެ ދިހަބައިކުޅަ ހަތްބަޔަކީ ފެނެވެ. ބައެއް ގަސްގަހުގެ މާލުގެ ދިހަބައިކުޅަ ނުވަބަޔަކީ ފެނެވެ. އިންސާނުންގެ ހަށިގަނޑުގައި ހިމާ ހުރިހާ ކަމެއް ހިނގަނީ ފެނުގެ ވާސިލުކުރުމުންނެވެ. މިގެ ކަލިގަނޑުގައި ނާރުތަކާއި، ތަރުގަނޑުމާއި ހަރަކާތް ކުރުމާއި އިންތިޒާމުވުމާއި މިފަދަ ހުރިހާ ކަމެއް ހިނގަނީއެވެ. ފެން ނުލިބިއްޖެނަމަ އިންސާނާ މަރު ހާލަތެއްގައި ވެއްޓި ދަރުވަސް ނުވަސިސް މަރުވެދާނެއެވެ. މިއާއި ހިލާފުން ކާނާ ނުކޮށް ދިރިން ހަފްތާތަކެއްދުރުން ދުނިޔޭގައި އުޅެވެއެވެ.

ކަނޑުވެ، ފެން ނުލިބިއްޖެނަމަ، އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތެއް އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުކާއިރުވެ. އެހެނީ ކާނާ ހަޖަމް ކުރުމުގެ ޚާއްޞަ ފެން ބޭނުންވެއެވެ. ފެންނެތި ކަލިޔާނަމަ ފެނެއް ވަރަން މަރުވެދާނެއެވެ. ފެން ބޭރުވެގެން މަރުވުމާ ވަރަން ވާން ކިޔާ ކަމެއްގެ ވާހަކަ ހަމަ ވެއެވެ. ހަށިގަނޑުގެ ފެން މަދުވުން މިގެ ވިސްނުން ކަނޑު ސަހަފާތަކާ ވީއެވެ. ސަލާމަތުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ކަންތައްތައް ކުރާނެ ގޮތެއް ވިސްނާއި ނުގެނެސްފާނެވެ. މިސަރަހަބަށް ކާނާއިނގައި ވެސް ފެން ދިރިއުޅެވެ. މީހަކު އެއް ނުގޮވީސް އެއްވެރިކަށް އަދި ދަންނަވާލާނެވެ. ކާނާވެއްޖެނަމަ، އެއްވެސް ގޮތަކަށް ކުރިން ބައިގަނޑު ކަމަށް ނުދާނެއެވެ. އޭރު ހަށިގަނޑު ވަރަން ފަސޭހައިން ބިލިތެއް މަދު ކަނޑިކާނާ ކަމާލެވެ. ފެނަށް ހިރީހަކަށް ބަރާސަކުވާ މަދުމަދުން ބެހިތޯ. ސަލާމަތީ ފަރާތަކުގައި އެންމެ ކުރީގެ ދަރަޖައަށް 50 މިލިމީޓަރު (ގޮތެއްގަޔާތަކަން ދާ އަތޮޅުތައް) ބޭނުންވޭ. މި ހާލަތުގައި ގިނައިން ފެން ބޭއިނގަން ފަސޭހަ ކަމާއި ހަރުގަނޑުން ފެން ބޭރުކުރަނީއެވެ.

އާދެ! މިއިސްލާމާއިގެން ކުރިއަށް ދަރުމަތޯ؟ ކުރީގައި ދަންނަވާލަން ސަބަބުތަކާއި ހުރި، ފެނަކީ ވަރަށް ބޭނުންތެރި އެއްޗެކެވެ. މިއާއިއެކު ދުނިޔޭގެ މީހުންގެ އަދަދު ގިނަވަމުންދާން ފެނުގެ ދަރިކަނޑުގައި އެންމެންނަށް ފުރިހަމަނުވެއެވެ. ބައެއް ޤައުމުތަކުގައި މިހާރުވެސް ތަފާތު ފެނުގެ ޢަދަދު ބޮޑެވެ. ގުދުރަތީގޮތުގައި ފެނާއި ހެދި ބޮޑު ހަނދާރާއި ފިނިދުނިޔޭގެ ބިރު އަސަރުކުރާ ހިސާބެވެ. ހަނދާރާ ތަކެއް ކުރުމާއި ބޯދަރިސްޓް ހަމަޖެހިތަކުގައި ގޮތުތަކަށް ފެނުދޫކުރުން ފެނުގެ ނިޒާމު ހަޖެރިއެޓް އަދިގޯޓް ހަނދާރާގެ ތަކެއްތަކެވެ. އިރާޤާއި ހަނދާރާގައި ބޮޑުތަކާޖެހުން ބޮޑު ބަހާ އަށް ތޮރުކީގެ ޖޯޑަން ފެނަށްޓަ ތަފާތުން ހަމަލާ ކުރިއަށްގެން ސުލްޓާނުގައި ޖިއޮހި ހަގުބެ.

ދުނިޔޭގައިވާ ފެނުގެ ތެރެއިން ގޮތެއްގެ ކަމަށް ދިރިހަމަކާ ނޫމަ ބައި ވަނީ ކަނޑުގައި ޖާނާއި އެކުގެ ބޭނުން ނުކުރެވޭގޮތަށް ބީލާ ސަލް ފެނުގެ ބިންހަމައިގެ ކަނޑުފެނުގައި ކަނޑު ފެނުގެ ގޮތުގައި ކަނޑުގައި ކަނޑުފެނުގެ ހިސާބުތަކުގައި. އަދިވެސް ދުނިޔޭގައި ކަނޑުގެ ފެނުގެ ގޮތުގައި ސާފު ވަކި ވެއެވެ. ފުރަތަމަ ފެނުގެ ސަލާމަތީ ޤައުމުތަކުގެ ދަރިކަން ފެނުގެ އެތެރޭގައި ބޮޑު ފެނުގެ ކަނޑު ތަނަ ފެނުގެ ބޭނުން ނުކުރެވޭ ވެއެވެ. މިފެނަށް ގަދަ ނޭވާ ނަގައިގެން ކަންކަން ގުޅިފައިވަނީ ޤުދުރަތީ ގޮތުގައި ބިމުގެ ފެނުގެ ބޭނުން ނުކުރެވޭ ފެނެވެ. އާދެ! އަހަރެމެން މިދުނިޔޭގެ، ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ފެނުގެ ތެރެއިން ބޭނުންކުރެވޭ ދުވަހު ދުނިޔޭގައި ދިރިއުޅޭ ފެނުގެ ބަޔަކީ ވެގެންދާނެއެވެ. އެއީ ހިއްސާކުރަން ވީއެވެ؟

އަހަރެމެން ބޭނުންކުރާ ފެން، މާލޭގައި ދާނީ ކަނޑުގެ. އަދި ދިރިހުރުން ކަނޑުގައިވާ ފެނުން ބައްޔާ ޖަރާސީމުތަކުން ވަކި އަށް ކަނޑެވެ. މިގޮތަށް އެދާނީ އަށް ކަނޑުގެ އުފެދުމުން އަދިވެސް ފިޔާ އުފެދޭނެއެވެ. ޖާނަވަރު ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ދިމާވާ ކުރިން ގިނަގުނަ ބޭނުންވާނެއެވެ. އެކަމުގެ ބިމަށް ފެނާކަމުގެ ހިދުމަތުގެ ދަރިން ޖާނަވަރު 5- ސަތޭކަ ސަތޭކަ ނުވަތަ އެހެން ދަރިން ވެރިކަން ބޮޑު އަރާތީ. ވިޔާފާރިތަކަށް ފެން ހިޔާވުން އެއްގަޑި ފެން ވަނީ ވެއެވެ. ވެރި ވަރުގެ ތެރޭ ފެން ބިމަށް ފެއިބާ ކުރުމުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ އެހެން ގޮތްގޮތުން އެހެނިހެން ދުރަށް ކަނޑަލެވެ. ފެން މިދަންނަވާލެވުނު އަސްލު ހޯދުމާ

ދައުރުވެ ދައުރުވެއެވެ.

ފެނަކީ ސައިންސްގެ ގޮތުން ބަލާއިރު އާދަޔާ ހިލާފު އެއްޗެކެވެ. ސައިންސްވެރިން ބުނާގޮތުން ފެން "ހޮންނަންވާނީ" ގަނޑުގެ ގޮތުގައެވެ. އަދި އެ ބަރުދަނުގެ އަދަދު އެއްސަތޭކި ހުރިހާ ގޮތެވެ. ފެނުގެ އާދަޔާ ހިލާފު އަސަރު ކަމަކީ އެ ކަކަ ހުނުމުން ގަނޑުވެވެ. މާފަރުގައި އެކަކަކީ ގަތްގަދަކަން 100 ސެލްސިއަސް ގައެވެ. ސެލްސިއަސް އަށް ދިގުމުން ފުޅުން މިނާ ފަދައިން ހިނގުމުކަން ވަޑާންކުރުން ގެންގުޅޭ މިނުކެވެ. މިފަދަ އެކަކަކީ 30 ސެލްސިއަސްގައި ކުކެވެ. ދިނުމާގައިވާ ގިނަ ތަކެތި ހިނގުކުރި ވަރަކަށް ކެޔޮއެވެ. މިސާލަކަށް ބޮޑުޖަހައިގެ ނަޖިހު އަޅައިސް އަތަމާރި އަކަށްމާ ހިނގުކުރިއަސްކަ އެ ބޮޑުޖަހަކަށް ނުއަރުމުށްނުއެވެ. ނަމަވެސް ފެން ހިނގުކުރުމުން ސައިޒު ކުޑަވެނީ 4 ސެލްސިއަސް އާއި ހަމައަށެވެ. މިރަސްބަން ފެނިގެން 0 ސެލްސިއަސް އާއި ހަމައަށް ދަށްވެނި ބޮޑުވެ. މިގޮތަކުން 0 ސެލްސިއަސްގައި ހުންނަ ގަނޑުވެން 4 ސެލްސިއަސްގައި ހުންނަ ފެނަށް ވުރެ ސައިޒު ބޮޑުވާނެއެވެ. އެހެން ގޮތަކުން ދަންނަވާނަމަ، ފެނަކަށް ފެން އަރާފައި ގަނޑުކުރުމުން އެ ގަނޑުފެނުގެ ކުރުމަން ފެނަތަކު އިތުރުވާނެއެވެ. ބޮޑުމިނު ފެނުމަކަށް ފުރަހަމަކުން ފެން އަރާ މަތީގާފާ ގަނޑުކުރިމާ ފަތައިގެންދަނީ އެހެންތަކެއްހެވެ. ގަނޑުފެން، ފެނުމަތީގައި އޮންނާއި، ފެނަތަކު ގަނޑުފެން ވުރެކަން އެކަނިއެވެ. ފެނުގެ އާދަޔާ ހިލާފު ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއަކީ، އަދި އިތުރަކަން ވެއެވެ. ފެން ފަދަ އެއްޗެތަކީ ވަރަށް ތުނެވެ. އަދި މިގެ އިތުރަށް ދިނުމަކަށް ވަރަށް ގިނަ ތެކި، ފެނަށް ގިރެއެވެ. ފެން ހުނުވާން ނަގާ ހުނުގެ ގިނަކަން ފުދެގެ ކަރުވެއެވެ. މިސާލަކާއި ތެލާއި އިސްޕިރިޓު ފަދަ ތަކެތި ހިނގުކުރުން ފެން އެގެ ތަރަކަތީ ދަރުކަ ކުރެވެއެވެ.

ފެން ތިއްބެހީ ކުރުކޮށްދުމުން ގޮސް އަހަރު ކުރުކުރިމާ އާންމަ "ފެން ތިއްބެހި" މުހިއްމު އެ ކިޔައެވެ. ފެނުގެ ސިފަ މިހިމެނޭ އަހަރު ކުޑަ އެއްޗެކި ފެނުގެ މުހިއްމު ފަރާތެވެ. މޮލެކިއުލް ބައިބައިކޮށްހުރަ ފެން އެކުލެވިގެންވާ އޮކްސިޖަން އާއި ހައިޑްރޮޖަން ކިޔާ ދެ ގޭހުގެ އެޓަމްތަކެވެ. ފެނުގެ މޮލެކިއުލްގައި އޮކްސިޖަންގެ އެޓަމަކާއި ހައިޑްރޮޖަންގެ ދެ އެޓަމް ހިމެނޭ ކަމަށް ވާއެވެ. ފެން މި ދެ ގޭހަށް ފަސޭހައިން ވަކިކުރެވެއެވެ. ހަކަތައިގެ ދެ ނަރު ބެޓަރީބެރީއެއްގެ ދެ ކޮޅު ފެނަށް ލާނީއެވެ. ނަރަކަށް ބެޓަރީގެ ބަދަލުކަމަށް ދެބިރު ގުޅައިލުމުން. އައްކަރުފާސާގެ ޖެހޭފައިވާ ކަރައި ގެބުފައިވާ ނަރަން އޮކްސިޖަން ގޭހުގެ ބުއްބުޅަ އަރާއެވެ. އަނެއް ނަރުން ހައިޑްރޮޖަން ގޭހެވެ. އޮކްސިޖަން ގޭހާއި ހައިޑްރޮޖަން ގޭސް އަލިފާނުގައި ރޯކޮށްލުމުން ފެން އުފެދެއެވެ. މިކަމުން ފެން އުފެދިފައިވަނީ މި ދެގޭހުން ކަމަށް ވެއެވެ.

ފެނަކީ ދިރުމަށްވާ އާދަޔާ ހިލާފު ތަޙުފާއެކެވެ. ސައިންސްވެރިން ބުނާ ގޮތުގައި ދިރުމުގެ ސިފަ ހުރި ސައިންސްވެރިން ބުނެއެވެ. ފެނުގެ ދިރުމުގެ ވަރަށް ކުޑަ ޒާތުގެ އެއްޗެހިތަކަށް ކުރާ ގޮތްތަކެވެ. މިގޮތަށް އެއިން ދިރުމުގެ ހާލަތު އަންނަމުމުގެ ޖެހިފައިވާ އުފައި ބޭރު އައި ދިރުމަށް ގެން ސިފަ ކުރެވިއްޖެއެވެ. ކުރުމުގެ ބައި ތަކެތީގެ ވައްތަރުވާ މުހިއްމު ހާލަތެއް ފެނުން ބައިތިރިވެގެން ހުރި ދިރުމުގެ ގައިގައިވާ އެއްޗެހިތަކުން ފެން ފެނިގެން ދިރުމަކާ ސަފަހަނޑު ދިރުމުގެ ހިސްސާއެކެވެ. ފެނުގެ ޒާތުގެ މަގުތަކުން ސަބަބުތަކެއް ފެނިއްޖެއެވެ.

ފެނާއި ދިރުމާއި ހަރަކާތް ބޭނުންކުރާ މައިގަނޑު މުރާދުނުވި ތަކެތިވެސް ދިރުމުގެ މުހިއްމު ހާލަތެއް ދިރޭކަމަށް ދިރިއުޅޭ ބަޔަކު މިހާރު ދަނީ ފެނާއި ދިރުމުގެ ސަބަބުތައް ވެއެވެ. ދިރުމުގެ ފެނުގެ ދިރުމުގެ ސަރަޙައްދު ވަރަށް ބޮޑު މުހިއްމު އެއްޗެއް ދިރުމުގެ ހިސްޔަތުން ބޭނުންކުރުމުގެ ފަހަރު ކުރާކަމަށް އެ ބަޔަކު ދަނީ ވެސް ވާހަކަ ދައްކަމުންނެވެ. އަދި ކަމަށް ތަކެއްޗަކީ ފެނުން އެކުލެވިގެން ކަމަށް ވެސް ތަކެއްސެވެ! މިވެނި ބޮޑު ދިރުމުގެ ހަރުމުގަތާ ވުމަށް ފެން ދިރުމުގެ ކުރާ ގޮތުން ސަރަޙައްދުތަކެއް ބެލިޔަސް މުހިއްމެވެ؟ ފެން ދިރޭކަމަށް ސެލްފެއް ފެނުގެ ދިރުމުގެ މުހިއްމު ދައުރުގައި އޮތްކަމުގެ ދިރުމުގެ ޙަޔާތަށް ކުރެއްވުން ފެނުގެ ބައިބައިވެގެންވާ ހާލަތެކެވެ؟ އެކަމަކު ފެނާއި ދިރުން ދުނިޔޭގައި ދުވަހަކު އަލަށް ކުރެވިފައިވާ ތަކެއްޗެއްސެވެ. މިހާ ބޮޑުތަން ކުރިޔަނުން ބޭނުން ވާހަކަ އެކުވެރިވާނެ "ދުވަސް" ގެންގުޅޭކަން ހަރުދަނާ ބަޔަކު އެނގެއެވެ. މިފަދަ ގޮތުން އަދި ފެނުން އެންނަނީއެވެ.

ފެނާއި ދިރުން ވަކިކުރުމަށް އެ ދުނިޔެ ކެތެއް ހުރުމުން ބައިވެރިވެގެން ބޭނުން ކުރުވިދާނެއެވެ. ކުރުން ދެއްކުމަށް ފެނަކީ 100 ސެލްސިއަސް ގައެވެ. ދިރުން ވެރި ކެތެއް ފެނުގައި 800 ސެލްސިއަސްގައެވެ. ކެތި ބަދަލު ހިނގުމުން ބޭނުންކުރުމަށް އެކުވެފައިވާ ދަތުރުތައް ވަރަށް ބޮޑުކަން ގޮތް ވިސްނައިގެންނަން ފެނުގެ ތަފާތު ވާނީ ގަނޑު އެއްކޮށްގެ މިސާލުތައް. އެއްބާރުލުމުގެ އެކުއި ފުރިހަމަ އެކުލެވިފައިވާނަމަ އެ ދުނިޔެ ވަރަށް ކުޑަކުޑަ އެއްގަމަށް ބެހިދާނެ އެހާފައި ހިލޭކުރިއެވެ. އެހެން އެއްޗެއް ފެނުގެ ދިރުމަށް ދިމާވާނީ އެކުވެ.

ދެން އުފެދުނު މަސައްކަތް ބަލައިގެން ހަނދާނުގައި ހަރަކާތްތެރިވަނީ ހުރިހާ ދިރުމާ ފުނިލައި ފެނާއި ދިރުމާ ފުރިހަމަ ފެނާއި ދިރުމާ ދޭތެރޭ ދިރުމުގެ ސަބަބުތަކެކެވެ.

ފެނުގެ ކަމުގެ ހުރިހާ ދިރުން އެއްވެސް ކަމެއް ނުވާނެ ސަބަބުތަކެއް ފެނުގެ ދިރުމަށް މިއަދު ހުރިހާ ކަމެއް ފެނުން އުފެދިފައިވާ ގޮތެއް ވެސް ވެއެވެ. ފެނުގެ ހުރިހާ އެއްގަމަށް ބަދަލުވެ ހުރިހާ ބަހަކީ މި ބެލޭނެ ކަމަށް ފެނާއި ދިރުމުގެ ސަބަބުތަކެވެ.

ފެނީ ފެން ދިރުމުގެ ބޭނުންކުރާ އެއްގަމާއި އެއްބަސް (ސަރަހައްދު ބޭނުމުގައި) ބެހިފައި ހުރި ބައިތަކެއް އެކުލެވިގެން ފެނުގެ ބޭނުން ސަލާމަތުގެ ބެލެވިފައި ވަނީ ފެން ދިރުމުގެ ބޭނުމަށް ކަމަށް ވެއެވެ. ދިރުމުގެ ތަރައްގީ ހޯދުމަށް ފެން ހިމެނޭ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ވެއެވެ.

ފެނާއި ދިރުމުގައި ހުރިހާ ކަމެއް ހުރިހާ އެއްޗެއް ކޮންމެ ސަބަބެއްގެ ތެރެއިން ވެއެވެ. ހަމަ މިގޮތަށް ފެނާއި ދިރުމާ ބެހޭ ގޮތުން ހޯދިފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް ބޮޑު ބަޔަކަށް ދިރުމުގެ ބޭނުމަށް ފެނުގެ ބައިބައިގޮތުގައި ސިފަކުރެވިފައިވާ ދިރުމުގެ ޙަޔާތެވެ. ބަލަން ހުރިހާ ކަމެއް (ސަރަހައްދު ބޭނުމުގެ ސަބަބު) ފެން ހުރިހާ ފެނުގެ ބައިބައި ހުރިހާ ކަމަކަށް ބަލާއިރު ފެނުގެ އިތުރު ގޮތް ހުރިހާ ކަމެއް ދިރުމަށް ފެނާއި ދިރުމުގެ ބޭނުމުގެ ސަބަބުތަކެއް ދިރުމުގައި ހުރި ގޮތަށް ބަލާއިރު (4 ދިރާސާ ފެނާއި) ދިރުމަށް ގެއްލުނު ބޭނުން ކަމަށް ބަލާ ބޭނުން ދިރުމުގެ ސަބަބެވެ. އެއީ ބޮޑު ދިރުމުގެ ހިސާބުން ބަލާ ބަލަން 20 ދުވަސްއެވެ. ބަލައިލާ ދިރުމަށް ފެން އުފެދުނު ކަމަށް ބޭނުންވެއެވެ. އެހެންކަމުން ކަމަށް ބޭނުން އުފެދުނު ކަމަށް ބޭނުންވެއެވެ.

ބޮޑުދިރުމުގެ ބައިބައި އާބާދީއެއް ދިރުމަށް ބޭނުންވާ ގޮތުގައި ދިރުމުގައިވާ ފެނުގެ ބޭނުމަށް ތަރުޖަމާކޮށް ހުރިހާ ދިރުމެވެ. އެއީ ފެނަކީ ދިރުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުން އެއްގަމަށް ވެއެވެ. ކިރިޔާ ފެނާއި ދިރުމުގެ ސަބަބުތަކުން ސޫރަތުގެ 30 ވަނަ އާޔަތުގައި ދިރުމުގެ ކޮންމެ އެއްޗެއް ފެނުން އުފެއްދެވީ މާތް الله އެންގެވިފައި ވެއެވެ. އަދި! ފެނަކީ ދުނިޔޭގެ ދިރުމެވެ. ހަޔާތުގެ ދިރުމެވެ. ❋

> "وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ..." (އަލްއަންބިޔާއު: 30)
>
> "އަދި ދިރުންހުރި ކޮންމެ އެއްޗެއް މާތް الله ހައްދަވާފައިވަނީ ފެނުންނެވެ..."